

เอกสารแนวทางว่าด้วยนโยบายด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียน (ASEAN Policy Guideline on Standards and Conformance)

วัตถุประสงค์

เอกสารแนวทางว่าด้วยนโยบายด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียนฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านมาตรฐานและการรับรอง และเพื่อกระตุ้นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยมุ่งเน้นการปรับมาตรฐานการดำเนินการตรวจสอบและรับรอง และการบังคับใช้กฎระเบียบทางเทคนิค

ข้อกำหนดทั่วไป

1. กิจกรรมด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Bali Concord II) และกรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement for the Integration of Priority Sectors)

2. สถาบันมาตรฐานแห่งชาติต้องปฏิบัติและยอมรับแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการเตรียม การรับมาใช้ และการใช้ข้อบังคับทางเทคนิคที่ออกโดยองค์กรของรัฐบาล (Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards) ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 3 ของความตกลงด้านอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT) ขององค์การการค้าโลก (WTO)

3. เพื่อให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว เพื่อปรับเปลี่ยนความหลากหลายไปสู่โอกาสทางธุรกิจที่ทำให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและเข้มแข็งมากขึ้นในห่วงโซ่อุปทานโลก โดยประเทศสมาชิกอาเซียนต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ปรับมาตรฐานแห่งชาติให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ
- สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะรายสาขาที่มีศักยภาพสำหรับการค้าของอาเซียน
- รับกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศ
- จัดทำและดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ตามความเหมาะสม โดยยึดตามกรอบความตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน

- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานและสถาบันมาตรฐานแห่งชาติในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกการดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนทั้งที่มีการบังคับใช้และไม่บังคับใช้กฎระเบียบ

4. ประเทศสมาชิกมุ่งเน้นการดำเนินงานด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการตรวจสอบรับรองตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Bali Concord II) ข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน (High Level Taskforce on ASEAN Economic Integration) และเอกสารที่จะนำไปสู่การรวมกลุ่มสาขาสำคัญ รวมถึงกรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement for the Integration of Priority Sectors)

การปรับมาตรฐาน

5. ประเทศสมาชิกปรับมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้ เมื่อมีการกำหนดมาตรฐานใหม่ หรือทบทวนมาตรฐานที่มีอยู่แล้ว

6. การปรับมาตรฐานแห่งชาติที่มีอยู่แล้ว และการรับมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้ ควรยึดตามเอกสาร ISO/IEC Guide 21 ว่าด้วยการรับมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานระดับภูมิภาคหรือมาตรฐานแห่งชาติ

7. เมื่อมาตรฐานระหว่างประเทศมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาหรือโครงสร้างของมาตรฐานเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ประเทศสมาชิกสามารถปรับเปลี่ยนมาตรฐานแห่งชาติได้ โดยพิจารณาความแตกต่างกับมาตรฐานระหว่างประเทศที่นำมาใช้อ้างอิง พร้อมสามารถอธิบายเหตุผลในการปรับเปลี่ยนมาตรฐานดังกล่าว

8. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า

- การปรับเปลี่ยนเนื้อหาของมาตรฐานระหว่างประเทศไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
- การปรับเปลี่ยนเนื้อหาต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์อันชอบธรรม

การรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิค

9. การรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิค มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- ต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
- ต้องอ้างอิงจากมาตรฐานระหว่างประเทศหรือมาตรฐานแห่งชาติที่ได้มีการปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศแล้ว เว้นแต่เหตุจำเป็นจากวัตถุประสงค์อันชอบธรรม
- สำหรับมาตรการทางเลือก ซึ่งมีข้อจำกัดทางการค้าที่น้อยที่สุด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิค
- ต้องหลีกเลี่ยงเพื่อให้แน่ใจว่าการรับมาใช้ จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าโดยไม่จำเป็นด้านการแข่งขันในท้องตลาด หรือการปรับตัวทางธุรกิจ
- ต้องปฏิบัติต่อสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกและสินค้าประเภทเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศและประเทศสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน

10. มาตรฐานที่กำหนดไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ประเทศสมาชิกอาจกำหนดเป็นมาตรฐานขั้นต่ำตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยอ้างอิงกฎระเบียบ

11. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า การกำหนดกฎระเบียบทางเทคนิคมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน

12. กรณีมีความจำเป็นต้องใช้กฎระเบียบทางเทคนิคอย่างเร่งด่วน และไม่สามารถปรับมาตรฐานแห่งชาติได้ทันการ ประเทศสมาชิกต้องพิจารณาใช้มาตรฐานระหว่างประเทศที่เหมาะสม หรือบางส่วนของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเป็นทางเลือกแรก

13. เว้นแต่กรณีประสบปัญหาเร่งด่วนด้านความปลอดภัย สุขภาพ สิ่งแวดล้อม หรือความมั่นคงของประเทศ ประเทศสมาชิกอาจรับกฎระเบียบทางเทคนิคมาใช้ตามความจำเป็น และต้องปฏิบัติดังนี้

- แจ้งประเทศสมาชิกอื่นๆ ผ่านคณะกรรมการร่วมในข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน ทราบกฎระเบียบทางเทคนิค และผลิตภัณฑ์ที่ครอบคลุม พร้อมข้อบ่งชี้โดยย่อของวัตถุประสงค์ และคำชี้แจงเหตุผลความจำเป็นของกฎระเบียบทางเทคนิคนั้นๆ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

- หากมีการร้องขอ ต้องจัดทำร่างกฎระเบียบทางเทคนิค พร้อมข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างจากมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้อ้างอิง และกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ใช้ก่อนสินค้าออกสู่ท้องตลาด

14. เว้นแต่ไม่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ประเทศสมาชิกต้องให้เวลาอย่างน้อย 6 เดือน เพื่อให้ผู้ผลิตในประเทศสมาชิกและผู้ส่งออกพร้อมรับการปรับตัวสำหรับการปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์หรือวิธีการผลิตให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของประเทศสมาชิกผู้นำเข้า ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ความมั่นคง หรือสิ่งแวดล้อม ประเทศสมาชิกต้องแจ้งประเทศสมาชิกอื่นๆ ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้

การตรวจสอบและรับรอง

15. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจ ดังนี้

- กระบวนการตรวจสอบและรับรองต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าโดยไม่จำเป็น
- กระบวนการตรวจสอบและรับรองที่มีผลบังคับใช้กับผู้ผลิตในประเทศสมาชิกอื่น ต้องไม่เข้มงวดกว่าที่ใช้กับผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันกับประเทศของตน
- เพื่อลดภาระด้านกฎระเบียบต่อภาคอุตสาหกรรม และหลีกเลี่ยงความล่าช้าในการปล่อยสินค้าสู่ตลาด ภาครัฐต้องดำเนินการขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูง ก่อนวางจำหน่ายสินค้าในตลาด

16. ประเทศสมาชิกต้องยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองของหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการแต่งตั้งโดยประเทศสมาชิกอื่นๆ ตามข้อกำหนดของกรอบความตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และข้อกำหนดของข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน

การตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด

17. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า ระบบการตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาดที่เหมาะสมช่วยทำให้การดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียน และกฎระเบียบทางเทคนิค สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

18. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด ประเทศสมาชิกต้องพิจารณาจัดทำระบบแจ้งเตือนระหว่างประเทศสมาชิก

ความโปร่งใส

19. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า มีการเผยแพร่มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และข้อกำหนดด้านกระบวนการตรวจสอบและการรับรอง ของประเทศ ในรูปแบบลายลักษณ์อักษร หรือทางสื่ออื่นๆ ก่อนมีผลบังคับใช้